

ปัจจัยที่ทำให้นาฏศิลป์และการละคร
ของไทยเปลี่ยนแปลง

1. ด้านสังคมความเป็นอยู่

ของคนไทยในสมัยก่อน จากการศึกษา
ประวัติศาสตร์ชาติไทย ที่ยาวนานเกือบพันปี พบว่า
ยามใดที่บ้านเมืองสงบสุขไม่มีภัยสงคราม
ศิลปวัฒนธรรมก็จะเจริญรุ่งเรือง นาฏศิลป์การ
ละครได้รับการส่งเสริมและสืบทอดในวังหลวง มาสู่
ชาวบ้านชาวเมือง เป็นเครื่องสร้างความบันเทิงของ
ชน ทุกชั้นตั้งแต่ พระมหากษัตริย์จนถึงชาวบ้าน
ธรรมดาลักษณะการแสดงมีความแตกต่างกัน

1. ด้านสังคมความเป็นอยู่

ในวังหลวง มีโจน ละคร ระเบ้า รำ ฟ้อน ชาวบ้านมี
ละครชาตรี และการละเล่นพื้นบ้าน (การเล่นสนุกของ
ชาวบ้านในเทศกาลงานบุญ หรือการร่วมแรงในการ
ทำงานที่เรียกว่า การลงแขก เช่น ลงแขกเกี่ยวข้าว)
ชาวบ้านจะได้ดูการแสดงต่อเมื่อมีงานบุญงานกุศล ที่วัด
จัดตามโอกาสเช่น งานศพ งานบวช งานทอดกฐิน วัน
นักขัตฤกษ์ เทศกาลสงกรานต์ วันเข้าพรรษา เป็นต้น

1. ด้านสังคมความเป็นอยู่

เมื่อสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไป นานาชาติและการละครก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วยจะเห็นได้จาก ในปัจจุบัน การแสดงแบบเก่าๆ ก็มีให้นักเรียนได้เห็นน้อยมาก รูปแบบของการแสดงเปลี่ยนไป จากการเป็นมหรสพสมโภช หรือการแสดงสนุกสนานรื่นเริงของชาวบ้าน เป็นการแสดงทางธุรกิจมากขึ้น รูปแบบจึงรวบรัดให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

2. อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตก

อารยธรรมตะวันตกเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้
นาฏศิลป์และการละครไทยเปลี่ยนไป ที่เห็นได้ชัดเจน
ในปัจจุบันมีการนำเอาท่าเต้นรำสมัยใหม่เข้ามาผสมกับ
การรำไทย การแสดงละครร่วมสมัย ที่มีการแต่งกาย
แปลกตาขึ้น เช่นการแสดงของคุณภัทราวดี มีชูชน คุณ
ถกลเกียรติ วีรวรรณ เป็นต้น

รูปแบบการแสดง ของถกลเกียรติ

รูปแบบการแสดง ของภัทราวดี

3. ด้านความก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยี

การแสดงนาฏศิลป์และการละครไทยในสมัยก่อน มีการฝึกหัดจากครูที่สืบ
สืบทอดกันมา มีการกำหนดเป็นแนวทางของแต่ละบุคคล เรียกว่า ทางครู ผู้ฝึกหัด
จะต้องฝากตัวเป็นศิษย์ และปฏิบัติตัวให้เป็นที่รักของครู จึงจะได้รับการ
ถ่ายทอดวิชาให้ รวมทั้งครูจะพิจารณาว่า ศิษย์คนใดมีความสามารถ
(พรสวรรค์) ที่จะรับความรู้จากครูได้ จึงทำให้การเรียนรู้นาฏศิลป์และการละคร
ไทยอยู่ในวงจำกัด หรือศาสตร์บางอย่างได้สูญหายไปกับตัวครู

3. ด้านความก้าวหน้าทางการศึกษาและเทคโนโลยี

ในปัจจุบันมีการกำหนดให้วิชานาฏศิลป์และการละครไทย อยู่ในหลักสูตรการศึกษาของชาติ เป็นวิชาพื้นฐานเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีหน่วยงานทางราชการเช่น กรมศิลปากร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏผลิตนักศึกษาทางด้านนี้ เพื่อเป็นครู มีการนำเทคโนโลยีสื่อ IT เข้ามาเป็นสื่อการสอน โดยบันทึกการแสดงต่างๆ โดยนักเรียนผู้สนใจสามารถนำไปเรียนรู้ด้วยตนเอง (อาจใช้คำว่าครูพักลักจำก็ได้) การเรียนรู้เรื่องของ นาฏศิลป์และการละครเป็นทั้งด้านวิชาการและทักษะการปฏิบัติ แต่จะขาดความลุ่มพุ่มที่ลึกซึ้งระหว่างครูกับศิษย์

ตัวอย่างวิดิทัศน์
ที่ผู้เรียนสามารถ
เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง